

Hocalı Soykırımı İçin One Minut

" Tarih Türklere karşı yapılan soykırımlarla doludur. Biz Türkler ağıt yakmayı bilmediğimiz (veya bunu yapmadığımız için) hiçbir zaman bize karşı yapılan soykırımları, zulümleri tarih yaddaşımıza kazınmamış, çabuk unutmuşuz. „

Oysa Türklerin Batıda Viyana'dan Doğuda ise Kafkaslardan çekilmeye başladıkları dönemden sonrası hep soykırımı uğradıkları hadiselerle doludur. Viyana'da, Bosna'da, Mora'da, Tri Poliçe'de Balkanların diğer bölgelerinde; yakın tarihimizde Bosna'da soykırımı uğrayan hep biz Türkler ve Müslümanlar olmuşuzdur. Diğer taraftan Kafkaslara baktığımızda, son iki yüzyılın tarih sayfasının hep Türklere karşı yapılan soykırımlarla dolu olduğu görülmektedir. İrevan Hanlığında, Bakü'de, Gence'de ve daha nice Türk bölgesinde katledilen hep Türkler olmuştur. Ancak bugün Batı kamuoyuna baktığımız zaman bu suçlamalara maruz kalan ne tezattır ki, hep Türklerdir.

Azerbaycan'ın Uğradığı Tehcir ve Soykırımlar

1988 yılından başlayan Azerbaycan – Ermenistan savaşında Azerbaycan topraklarının yüzde 20'den fazlası işgal edilmiş ve 1 milyondan fazla insan göçmen durumunda yaşamak mecburiyetinde bırakılmıştır. 8 milyon nüfusu olan Azerbaycan'da bir milyondan fazla insan diğer bir ifade ile ülkede yaşayan her 8 kişiden birisi göçmen durumundadır. Göçmen nüfusun toplam nüfusa bölümünde ortaya çıkan rakam açısından Azerbaycan dünyanın en çok göçmen barındıran ülkesidir. Azerbaycan topraklarının yüzde 20'si Ermenistan tarafından işgal edilmiştir ve nüfusunun yüzde 13'ü kendi tarihsel yurtları içerisinde göçmen durumundadır.

Ermenilerin "Büyük Ermenistan'ı" kurmak için Azerbaycan Türklerini ilk planlı tehcir ve soykırımı 1905-1907 yılları arasında gerçekleştirmiştir. Azerbaycan Türkleri daha sonra 1918-20 yıllarında ikinci defa güç tatbik edilerek kendi topraklarından sürülmüştür. SSCB döneminde Ermenistan'da yaşayan Azerbaycan Türkleri 1948-53 yıllarında "büyük göçe" tabi tutularak yaklaşık 150 bin Azeri tarihi yurtları olan Ermenistan'dan kovulmuş ve Azerbaycan Türkleri üçüncü kez tehcire maruz bırakılmıştır. Son tehcir ve soykırım ise modern dünyanın gözleri önünde 1988 yılında başlayan çatışmalarla gerçekleşmiştir.

1988 yılında silahlı çatışmaya dönüşen Dağlık Karabağ sorunu kısa süre sonra Dağlık Karabağ'ın sınırları dışına taşmış ve cephede kazanılan askeri başarılar Ermenilerin Azerbaycan'ın içlerine kadar sokulmalarına olanak sağlamıştır. Netice

İtibariyle Azerbaycan topraklarının yüzde 20'si Ermenistan Silahlı Kuvvetleri tarafından işgal edilmiştir. Bu işgal sırasında 20 binden fazla Azerbaycan vatandaşı öldürülmüş (bu konuda bazı yazarlar her iki taraftan 1988-1994 yılları arasında toplam 35 bin kişinin öldüğünü ifade etmektedirler), 20 binden fazlası yaralanmış, 50 bini sakat olmuş ve 5.101 Azerbaycan Türkü ise kayıp olmuş ve/veya esir edilmiştir. Esir olan Azerbaycan Türklerinin 66'sı çocuklardan ibarettir. Azerbaycan'da aile fertlerinden bir ve/veya birkaçı savaşta öldüğü için 7.737 aile "şehit ailesi" statüsü almıştır. Genelde Azerbaycan nüfusunun 1/3'ü Dağlık Karabağ savaşından doğrudan veya dolaylı olarak zarar görmüştür. Dağlık Karabağ sorunu ile ilgili olarak da sosyal, ekonomik ve siyasal sorunlardan bütün ülke vatandaşları etkilenmektedir.

Savaşın Maliyeti:

Ermeni işgali, Azerbaycan'ın önemli miktarda ekonomik kaybına da sebep olmuştur. 60 Milyar Dolar olarak hesaplanan bu ekonomik kayıp ile Azerbaycan'ın bu bölgesinde 7.000'e yakın sanayi, tarım ve diğer müesseseler kapatılmıştır. Bu müesseseler ile ülke ekonomisinde toplam tahıl hasılatının % 24'ü, alkollü içki imalatının % 41'i, patates üretiminin % 46'sı, et üretiminin % 18'i ve süt üretiminin ise % 34'ü karşılanmaktaydı. Yanı sıra; bu bölgede bulunan 616 okul, 242 çocuk yuvası, 683 kütüphane, 464'den fazla tarihi eser ve müze, 695 hastane, poliklinik ve sağlık ocağı, Azerbaycanlıların meskunlaştığı 724 şehir, köy ve kasaba işgal edilmiştir. Azerbaycan'ın bu bölgelerinin işgali ile beraber ülkenin ekolojik sistemine önemli miktarda zarar verilmiş, bölgedeki ormanlar tahrip edilmiştir.

Azerbaycan'da İşgal Edilen Topraklar:

1988 yılında silahlı çatışmaya dönen Azeri-Ermeni sorunu, kısa bir sürede Azerbaycan ve Ermenistan arasında bir bölgesel savaşa dönüşmüş ve Ermenistan silahlı kuvvetleri bu çatışmalar neticesinde 1988 yılından ateşkesin yapıldığı 12 Mayıs 1994 tarihine kadar Dağlık Karabağ'ın tamamı da olmak üzere toplam 890 rayon, köy, kasaba ve yerleşim biriminden ibaret Azerbaycan topraklarının % 20'sini işgal etmiştir. Dağlık Karabağ'da Azerbaycanlılar 2 şehir, 1 kasaba ve 53 köyde meskunlaşmışlardı.

Ermenistan silahlı kuvvetleri;

1991 Esgeran – Hadrut'u

18 Şubat 1992'de Hocavend'i,

25 Şubat 1992'de Hocalı'yı,
26 Şubat 1992'de Şuşa'yı,
18 Mayıs 1992'de Laçın'ı,
4 Nisan 1993'de Kelbecer'i,
23 Temmuz 1993'te Ağdam'ı,
24 Ağustos 1993'te Fuzuli'yi,
27 Ekim 1993'te Zengilan'ı,
26 Ağustos 1993'te Cebrayil'i,
31 Ağustos 1993'te Gubatlı'yı işgal etmişlerdir.

İşgal edilen bölgelerden 4.388 km²'lik toprak sahasına sahip Yukarı Karabağ'dan 192.300 kişi, Laçın'dan (1.835 km²) 59.500 kişi, Şuşa'dan (970 km²) 29.500 kişi, Kelbecer'den (1.936 km²) 50.500 kişi, Ağdam'dan (1.093 km²) 158.000 kişi, Fuzuli'den (1.386 km²) 100.000, Cebrayil'den (1.059 km²) 51.600 kişi, Gubatlı'dan (802 km²) 30.300 kişi ve Zengilan'dan (707 km²) 33.900 kişi olmak üzere bu yerleşim birimlerinde yaşayan toplam 676.100 kişi yıllarca yaşadıkları ata yurtlarından kovularak Azerbaycan'ın içlerinde çadırlarda yaşamaya mahkum edilmişlerdir.

İşgal edilmiş Dağlık Karabağ ve onun etrafındaki bütün şehirlerdeki tarihi eserler yok edilmiş, doğa ve çevreye kalıcı zararlar verilmiştir. Dağlık Karabağ savaşı sırasında çevreye ve sivil yaşama önemli ölçüde zarar verilmiştir. Ancak bu savaşta Hocalı köyünde yaşayanlar savaş ortamına dahi sığınmayacak niteliktedir ve tam anlamıyla bir soykırımdır.

Soykırımın Yapıldığı Yer: Hocalı

Yukarı Karabağ bölgesinin en önemli tepelerinden birisinde olan Hocalı köyü stratejik olarak Ermenistan Silahlı Kuvvetleri için askeri bir hedef niteliğinde idi. Hocalı stratejik olarak Karabağ dağ silsilesinde Ağdam-Şuşa, Eskeran-Hankendi yollarının üzerinde yerleşmektedir. Hocalı'nın coğrafi-stratejik konumu Ermeni silahlı birliklerinin buraya saldırmasına müsaitti. Hocalı Hankendi'nin 10 km güneydoğusunda bulunmaktadır. Karabağ'daki tek havaalanı Hocalı'dadır.

Hocalı 1991 yılının Ekim ayından itibaren ablukadaydı. Ekim'in 30'unda kara yoluyla ulaşım kapanmış ve tek ulaşım vasıtası helikopter kalmıştı. Hocalı'ya son helikopter 1992 yılı Ocak ayının 28'inde gitmişti. Şuşa şehrinin semalarında sivil helikopterin vurulmasından ve bunun sonucunda 40 kişinin ölümünden sonra bu ulaşım da kesilmişti. Ocak ayının 2'sinden itibaren şehre elektrik verilmemişti. Şubatın ikinci yarısından itibaren Hocalı, Ermeni silahlı birliklerinin ablukasına

alınmış ve her gün toplarla, ağır makineli silahlarla bombalanmıştır.

936 km²'lik alana sahip ve 2.605 aileden ibaret 11.356 kişinin yaşadığı Hocalı kasabası 26 Şubat 1992 tarihinde yüzyılın en acımasız soykırımına maruz kalmış ve kasaba tamamıyla yok edilmiştir. Hocalı bu katliamın yaşandığı sırada Azerbaycan Silahlı Kuvvetlerinin koruması altında değildi ve tamamen savunmasız bir durumdaydı. Hocalı da dağınık halde elinde hafif silahlar bulunan 150 kişi bulunmaktaydı. Azerbaycan silahlı kuvvetleri Hocalı halkına yardım edemedi, hatta uzun süre cesetlerin alınması bile mümkün olmadı..

Ermenistan Silahlı Kuvvetleri köyü üç yönden kuşatmış, helikopter ve ağır silahların yardımı ile önce köyü bombalamış ve ardından da köye girerek katliam yapmıştır. Ermeniler bu köyü işgal ederek bütün bölge halkına bir mesaj vermek istemekteydiler. Nitekim Azerbaycan Türkleri için ağır bir mesaj vermiş oldular. Hocalı işgal edilerek ve neredeyse tamamen yok edilerek bölgedeki çözülme hızlandırılmış oldu. Ermeniler bu hamleyle aynı zamanda önemli bir stratejik mekanı da işgal ederek askeri açıdan önemli bir başarı elde etmiştir. Ancak insanlık adına tarihin en acımasız soykırımını gerçekleştirilmiştir. Diğer taraftan Ermeniler için bu soykırım kendilerinin iddia ettiği 1915 yılında yaşananların bir intikamı niteliği de taşımaktaydı.

Hocalı'da Neler Yaşandı:

Azerbaycan'ın Yukarı Karabağ bölgesindeki Hocalı kasabasında 26 Şubat 1992 yılında Ermenistan ordusu sivil, kadın, çocuk, yaşlı ayırımı yapmadan 613 kişiyi en ağır işkenceler uygulayarak soykırıma tabi tutmuştur. Katledilenlerin 83'ü çocuk, 106'sı kadın ve 70'i ise yaşlıydı. 8 Aile tamamen yok edilmiştir. Bu katliamdan toplam 487 kişi ağır yaralı olarak kurtulmuştur. 1275 kişi ise rehin alınmış, 150 kişi ise kaybolmuştur. Cesetler üzerinde yapılan incelemelerde cesetlerin yakıldığı, birçoğunun kafa derilerinin yüzüldüğü, gözlerinin oyulduğu, kulakları, burunları ve kafaları ile vücutlarının çeşitli uzuvlarının kesildiği görülmüştür. Aynı vahşetten hamile kadınlar ve çocuklar bile nasibini almıştır. Ermeniler tarafından Hocalı'da gerçekleştirilen bu vahşet, uluslararası camianın suç olarak kabul ettiği soykırım ve insanlığa karşı suçlar kapsamındaki tanımlamalarla birebir örtüşmektedir.

Batı Basınında Hocalı Soykırımı:

- Krua l'Eveneman Dergisi (Paris), 25 Şubat 1992 tarihi: Ermeniler Hocalı'ya saldırmıştır. Bütün dünya vahşice öldürülmüş cesetlere şahit oldu. Azeriler

binlerin öldüğünden bahsediyor.

- Sunday Times Gazetesi (Londra) 1 Mart 1992 tarihi: Ermeni askerleri binlerce aileyi yok etmiştir.
- Financial Times Gazetesi (Londra) 9 Mart 1992 tarihi: Ermeniler Ağdam'a doğru giden orduyu kurşun yağmuruna tutmuştur. Azeriler 1200 kadar ceset saymış. Lübnanlı kameraman, ülkesinin zengin Ermeni Taşnak lobisinin Karabağ'a silah ve asker gönderdiğini onaylamıştır.
- Times Gazetesi (Londra) 4 Mart 1992 tarihi: Birçok insan çirkin hale getirilmiş, masum kızın sadece kafası kalmış.
- İzvestiya Gazetesi(Moskova) 4 Mart 1992 tarihi: Kamera kulakları kesilmiş çocukları gösterdi. Bir kadının yüzünün yarısı kesilmişti. Erkeklerin kafa derisi soyulmuştu.
- Le Monde gazetesi (Paris) 14 Mart 1992 tarihi: Ağdam'da bulunan basın mensupları, Hocalı'da öldürülmüş kadın ve çocuklar arasında kafa derisi soyulmuş, tırnakları çıkarılmış üç kişi görmüşler. Bu, Azerilerin propagandası değil bir gerçektir.
- İzvestiya Gazetesi (Moskova) 13 Mart 1992 tarihi: Binbaşı Leonid Kravets: "Ben kendim tepede yüze yakın ceset gördüm. Bir erkek çocuğunun kafası yoktu. Her tarafta işkenceyle öldürülmüş bayan, çocuk ve yaşlılar vardı."
- Valer Actuel Dergisi (Paris) 14 Mart 1992 tarihi: Bu 'özerk bölgede' Ermeni silahlı birlikleri yakın doğuda üretilmiş yeni teknolojiye, ayrıca helikoptere sahiptiler. ASALA'nın Suriye ve Lübnan'da askeri kamp ve silah depoları vardır. Ermeniler yüzden fazla Müslüman köyüne saldırı düzenlemiş ve Karabağ'daki Azerbaycanlıları öldürmüşler.
- R. Patrik, İngiliz Muhabir (olay yerinde bulunmuş): "Hocalı'daki vahşiliklere dünya kamuoyunda hiçbir şekilde hak kazandırılmaz !!!"
- Golos Ukraini: V Stacko: Savaşın yüzü olmuyor. Yalnız çokça maske, kanlı gözyaşları, ölüm, bedbahtlık, yıkımlar. Hocalı'da bebekleri ne için katlettiler, ya anneleri? Allah insanı cezalandırmak isteyince onun aklını alıyor.'
- Nie Gazetesi: (Bulgaristan) Violetta Parvanova: 'Hocalı insanlığın faciasıdır.'
- 3 Mart 1992'de BBC Morning News saat 07.37 yayınında durumu şöyle aksettirmiş; "Canlı yayın muhabirimiz 100 den fazla Azeri erkek, kadın ve bebek dahil olmak üzere çocuk cesetleri gördüğünü ve bunların başlarına yakın mesafeden ateş edilerek öldürüldüğünü rapor ediyor."
- 16 Mart 1992 tarihli Newsweek'te Pascal Privat ve Steve Le Vine tarafından hazırlanan haberde katliam şu şekilde yansıtılmış: "Geçtiğimiz hafta Azerbaycan yine bir morgun mahzeni gibiydi; bir caminin arkasına geçici olarak kurulmuş morga sürüklenerek getirilmiş düzinelerce ceset ve yas tutan mülteciler... Bunlar 25 ve 26 Şubat tarihinde Ermeni kuvvetleri tarafından istila edilen Yukarı Karabağ bölgesindeki Hocalı köyünün Azeri sakinleriydi. Cesetlerin çoğu kaçmaya

çalışırken yakın mesafeden vurulmuştu, bazılarının yüzleri paramparça idi, bazılarının kafa derileri yüzülmüştü...”

- Human Rights Watch: Hocalı katliamını Karabağ'ın işgalinden bu yana cereyan eden en kapsamlı sivil kırımı olarak nitelendirilmiştir.

- Amerikalı gazeteci Thomas Goltz: “Fotoğrafçı arkadaşım öyle etkilenmişti ki fotoğraf çekebilmesi için kendisini objelerin üzerine doğru itmeme gerekiyordu. Cesetler, mezarlar, evet hepsi mide gerektiriyordu. Ama olanları anlatmak, dünyaya duyurmak gerekiyordu. Hayatta kalanları bularak hemen orada neler dediklerini kaydettik. Bazı cesetleri tanımaya çalıştım ama yüzlerinden vurulanlar, tanınmayacak halde olanlar vardı. Bazılarının kafa derileri yüzülmüştü.”

- Hocalı katliamına tanık olan ve daha sonra Beyrut'a yerleşen Ermeni gazeteci Daud Kheyriyan, 'For the Sake of Cross' (Haçın Hatırı İçin) isimli kitabında (Sayfa: 62-63) vahşeti şöyle anlatıyor: "...Gaflan denen ve ölülerin yakılmasıyla görevli Ermeni grup, Hocalı'nın 1 kilometre batısında bir yere 2 Mart günü 100 Azeri ölüsünü getirip yığıdı. Son kamyonunda 10 yaşında bir kız çocuğu gördüm. Başından ve elinden yaralıydı. Yüzü morarmıştı. Soğuğa, açlığa ve yaralarına rağmen hálá yaşıyordu. Çok az nefes alabiliyordu. Gözlerini ölüm korkusu sarmıştı. O sırada Tigranyan isimli bir asker onu tuttuğu gibi öteki cesetlerin üstüne fırlattı. Sonra tüm cesetleri yaktılar. Bana sanki yanmakta olan ölü bedenler arasından bir çığlık işittim gibi geldi. Yapabileceğim bir şey yoktu. Ben Şuşa'ya döndüm. Onlar Haç'ın hatırı için savaşa devam ettiler.”

Uluslararası Tepkiler

Bütün dünyanın gözleri önünde gerçekleşen bu katliama BM, AB gibi uluslararası kuruluşlar gereken özeni göstermemişlerdir. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi genel olarak 1993 yılı Nisan-Kasım aylarında 822, 853, 874, 884 sayılı kararları kabul etmiştir. Bu kararlarla Azerbaycan topraklarının Ermeniler tarafından işgal edildiği belirtilmiştir. İşgalin sona erdirilmesi için bugüne kadar bir çaba gösterilememiştir. Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi'nin 25 Ocak 2005 tarihli ve 1416 sayılı kararında Ermenistan'ın Azerbaycan topraklarını halen işgali altında tuttuğu da belirtilmiştir. Gelişmelere seyirci kalan BM ve Batılı devletler, Ermenilerin yaptıkları katliamlara ve işgal hareketlerine ciddi bir tepki göstermemişlerdir. Ermenilerin Mayıs 1992'de Nahçıvan'a saldırılarından sonra Türkiye 1921 Kars Anlaşması çerçevesinde bölgeyi korumak için askerî müdahalede bulunabileceğini açıklamıştır.

7 Mayıs 2003'de, İngiltere'de yaşayan Azerileri temsil eden 'Vatan' örgütünün gönderdiği mektuba, Dışişleri Bakanlığı Uluslararası İşbirliği Komitesi'nden gelen cevabi mektupla, İngiliz Hükümeti'nin Hocalı katliamını çok taraflı olarak

incelediği ve Ermeni askerlerin yaptıkları katliamı 'insanlığa karşı işlenmiş bir suç' olarak kabul ettiği belirtildi.

Ayrıca, ABD Kongresi'nin Uluslararası İlişkiler Komisyonu Üyesi Don Barton, Kongreyi 'Hocalı soykırımı'nı tanımaya çağırması ve Temsilciler Kurulu'nun toplantısında yaptığı konuşmada, 'Dünyadaki tüm toplumlar bunu bilmeli ve hatırlamalıdır. ABD Kongresi, Hocalı soykırımını tanımakla uluslararası toplumun uzun yıllardan beri bu konuyla ilgili sessizliğini bozacaktır.' demiştir.

1994 yılında iki taraf arasında ateşkes ilan edilmiştir.

Hocalı Katliamını Soykırım Olarak Kabul Ettirmek:

Azerbaycan'ın Yukarı Karabağ Bölgesindeki Hocalı köyünde 26 Şubat 1992 yılında yaşanan katliam uluslararası camianın suç olarak kabul ettiği soykırım ve insanlığa karşı suçlar kapsamındaki tanımlamalarla birebir örtüşmektedir.

Hocalı soykırımına katılmış Ermenilerin ve onların yardımcıları yaptıkları insan haklarına ve uluslar arası hukuki antlaşmalara - Cenevre Sözleşmesi, İnsan Hakları Beyannamesi, Vatandaş ve Siyasi Haklar Konusunda Uluslararası Sözleşme, Ateşkes Zamanında ve Askeri Çatışmalar Zamanı Kadın ve Çocukların Korunması Beyannamesi'ne - karşı olarak işlenmiş bir soykırımdır.

Ayrıca Hocalı soykırımı 9 Aralık 1948'de BM tarafından kabul edilen ve 12 Ocak 1951 tarihinde yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler'in 'Soykırım Suçunun Önlenmesine ve Cezalandırılmasına İlişkin Sözleşmesi' 2. Maddesinde yer alan "milli, etnik, ırkı veya dini bir grubu kısmen veya tamamen imha etme" biçiminde tanımlanan Jenosit/Soykırım kavramı ile tamamen örtüşmektedir. Ermenilerin Hocalı'da yaptıkları katliam BM Soykırım Anlaşmasında, Soykırım gerçekleşmiş sayılacağı koşullarını sayan 2. maddesinde yer alan beş bendin ilk ikisi ile uyum göstermektedir. İlgili maddede soykırımın gerçekleşmesi için bu bentlerde düzenlenen eylemlerden birinin yeterli olduğu belirtilmektedir. Ermenilerin Hocalı'da yaptıkları toplu katliam BM Soykırım Anlaşmasında Soykırımı düzenleyen 2. maddenin a) bendinde yer alan "bir grubun üyelerinin katledilmesi" ve b) bendinde yer alan "grup üyelerinin bedeni ve akli açıdan ciddi biçimde zarar verilmesi" koşulları ile birebir uyuşmaktadır.

Ayrıca Hocalı katliamı, uluslararası hukukta saygın bir yere sahip Nürenberg Mahkemesi Kuruluş Senedinde ve Mahkeme Kararında Tanınan (kabul edilen) Uluslararası Hukuk İlkeleri" metninin 6. ilkesinin iki) bendinin de c. fırfasında

tanımlanmış insanlığa karşı işlenen suçlar (Crimes Against Humanity) kapsamında da ele alınmalıdır.

Hocalı'da savaş suçları açısından, diğer suç kategorileri ve uluslararası temel belgeler açısından da suç işlenmiştir

Hocalı Soykırımı Konusunda Neler Yapılmalıdır:

Hocalıda yaşananların bir soykırım olduğu gerçeğinden hareketle şu hususların yapılması gerektiği düşünülmektedir:

Azerbaycan Devleti Olarak Yapılması Gerekenler:

Azerbaycan'ın Yukarı Karabağ Bölgesindeki Hocalı köyünde yaşanan vahşetin bir soykırım olduğunun uluslararası camiada kabulü için yasal prosedür başlatılmalı ve Azerbaycan Devleti resmen Lahey Adalet Divanına başvurarak 9 Aralık 1948'de BM tarafından kabul edilen Jenosit Sözleşmesi çerçevesinde dava açmalıdır. Başvuruda gerekli deliller çerçevesinde Ermenistan'ın önceki Devlet Başkanları Levon Ter Petrosya ve Robert Koçaryan ile bugünkü Devlet Başkanı Serj Sarkisyan da dahil Hocalı Soykırımını gerçekleştiren bütün siyasi ve askeri komutanların ismi net biçimde belirtilmeli ve cezalandırılması istenmelidir. Hem Ermenistan (1993'de) hem de Azerbaycan (1996'da) BM Soykırım Anlaşmasını imzaladıkları için bu anlaşma kendilerini bağlamaktadır. Örneğin, Bosna Hersek bu mahkemeye başvurarak Yugoslavya eski Devlet Başkanı Slobadan Miloşeviç'in yargılanması için dava açmıştır. Ve uluslararası mahkeme Miloşeviç davasında 1995'de Srebrenitsa kentinde yedi bin Boşnak'ın katledilmesini soykırım olarak kabul etmiş ve sanığı bu suçtan da yargılamıştır.

Diğer taraftan Azerbaycan'ın elindeki petrol kozunu Hocalı konusunda ve genelde Ermeni sorunu konusunda etkin bir şekilde kullanması gerekmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Olarak Yapılması Gerekenler:

Azerbaycan Parlamentosu 1994'te Hocalı'da yaşanan katliamı soykırım olarak kabul etmiştir. Yapılması gereken her türlü bilgi ve belgesi olan bu vahşeti TBMM'nin de soykırım olarak kabul etmesidir. Bununla beraber Azerbaycan ile koordine halinde bu konu uluslararası gündeme taşınmalı, Ermeni sorunu konusunda güçlü bir argüman olarak görülmelidir.

Ankara'nın Keçiören Belediyesi resmi olarak 9 Mart 2005'de Hocalı'da yaşanan

trajik olayları "soykırım" olarak tanımış ve bir de soykırım anıtı yapmıştır. Diğer yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve üniversiteler de benzer yola gitmelidir.

Türk ve Azerbaycan Sivil Toplum Örgütleri ve Birey Olarak Yapılması Gerekenler:

Türkiye, Azerbaycan ve dünyanın birçok bölgesindeki Türklerin bireysel ve toplu olarak Lahey Adalet Divanı'nda dava açmaları sağlanmalıdır. Özellikle yakınlarını kaybeden ve zarar gören Hocalılı kardeşlerimizin bunu yapmalarına önyak olunmalıdır.

İmkani iyi olan STK'lar ve işadamlarının bu konuya kaynak ayırarak Avrupa ülkelerinin birisinde bir enstitü açılmasına yardım etmeli ve kurulan enstitü vasıtasıyla bu işler bilimsel bir zeminde incelenmeli ve bu çalışmalara yön verilmelidir.

Hocalı Soykırımı gerçeğinin ve bütünlükte Karabağ veya Ermenilere yapıldığı ileri sürülen sözde soykırım iddialarının önünde etkili bir set oluşturmak için ilgili konuları ele alan bilimsel çalışmalar teşvik edilmelidir. Bu çalışmaların yabancı dillere tercüme edilerek yayımlanması için çaba gösterilmelidir.

26 Şubat günü arifesinde bütün dünyada Hocalı Soykırımı ve Karabağ gerçeğini anlatan sergilerin düzenlenmesi için çaba gösterilmelidir.

Azerbaycan Milli Meclisi (Parlamento) her yıl Şubatın 26'sını 'Hocalı Soykırımı Günü' ilan etmiştir. Her yıl Şubatın 26'sında saat 17.00'de Azerbaycan halkı Hocalı soykırımının kurbanlarının hatırasını anma töreni yapmaktadır. Bu törenleri koordineli bir şekilde bütün dünyada yapılması önemlidir.

Hocalı soykırımını biz kendimize anlatmanın yanı sıra (özellikle biz Ermeniyiz diyenlere) yurt dışında basılan kitaplar ve açılan sergilerle küresel gündeme çıkmasına yardımcı olmalıyız. Bütün bunlarla beraber bu konuları sürekli gündemde tutmalı, bu konudaki bilgi, belge ve yazıları paylaşmalı ve dağıtımına yardımcı olmalıyız.

Hocalı Şahitlerinin İfadelerinden Soykırım:

Cemil Cümşüdoğlu Memmedov: Nehçivanik köyüne gidip Ermenilere torunuma acımalarını söyledim. Bana hakaret edip komutana verdiler. O da bizi hapsetmelerini emretti. Burada çok sayıda kadın-, kız, çocuk vardı. Sonra bizi

Askeran'a getirdiler. Karım, kızım, eniştem oradaydı. Tırnaklarımızı çektiler. Zenciler havaya sıçrayıp, yüzüme tekme atıyorlardı. Çok işkenceden sonra beni Ermeniler ile değiştirdiler. Karım, kızım ve torunumdan hiç haber alamadım.

Seriye Talibova: Gözümün önünde 4 Mesket Türk'ünün, 3 komşumuzun başını Ermeni askerinin mezarı başında kestiler. Ermeniler, anne babalarının önünde çocuklarına işkence yapıp öldürdüler. Sonra cesetleri buldozerlerle dereye döktüler.

Cemal Allahverdioglu Orucov: 16 yaşındaki oğlumu kurşunladılar. 23 yaşındaki kızımı iki ikiz oğlumu ve 18 yaşındaki hamile kızımı elimizden aldılar.

Hatice Abdullayeva: Bir süre yalın ayak ormanda kaldıktan sonra babam, annem ve 16 yaşındaki kız kardeşim soğuğa dayanamadılar. Esir düştüm, taşnak esirlerle değiştirildim. Şimdi iki ayağımdan da mahrumum.

Mirza Allahverdiyev: Ermenilerin saldırısından sonra ormana kaçtık. Burada 3 gün aç-susuz kaldık. 28 Şubat akşamı bizi kuşattılar. Bizi Askeran'da ölüm hücrelerine aldılar. Her gün birkaç adamı götürüp öldürüyorlardı. Altın dişlerimi kerpetenle çıkardılar. Babamı, iki kardeşimi, kardeşimin oğlunu öldürdüler.

Nesibe Aliyeva: Ormandan çıkar çıkmaz Ermeniler ateş açtılar. 40 kişiydik. 26 kişiyi, oğlumu ve eşimi de öldürdüler.

Hatice Orucova: 8 yaşındaydım. Gözümün önünde babamı, annemi, 6 yaşındaki kız kardeşimi Ermeniler kurşunlayıp öldürdüler. Kurşun bana da geldi.

Muhammed Orucov: Ermeniler esirler arasında 10-13-15 yaşlarında kızları ayırarak götürdüler.

Cemil Memmedov: Şehre giren tanklar ve zırhlı taşıyıcılar evleri yıkıyor ve insanları eziyordu.

Talibov Samed: Yapılan işkenceler karşısında seslerini çıkaranları hemen öldürüyorlardı. Esirlikte gördüğüm dehşeti hiç unutamayacağım.

Doktor Raporlarından...

Soykırım sonrası cesetler üzerinden yapılan incelemelerden doktor raporlarına geçen bazı ölüm vakaları:

Orucov Telinan Enveroğlu: Kafa derisi yüzülmüş,

Abdülov Yelmar Enveroğlu: Kafa derisi yüzülmüş,

Aliekberov Tevekkül İskenderoğlu: Nahçıvanik yolunda kurşun yarası ile ölmüş, cesedi üstünde 10 bıçak darbesi var.

Hasanova Fitat Ehedkızı: Tecavüz edilmiş, Gözleri çıkarılmış.

Hasanova Gülçohre Yakupkızı: Göğüs kafesinden ve karnından kurşun yarası almıştır. Sol eli bilekten kesilmiştir.

Hasanov Şohlet Usuboğlu: Göğüs kafesinden kurşun yarası, üst tarafının kesilmiş olduğu görülmüştür.

Selimov Bahadır Mikayilov: Nahcivanik yolunda yakılmış, cinsi uzvu kesilmiş, gözleri çıkarılmıştır.

Abışov Ali Abdüloğlu: Ezici aletle vurulmuş, kemiklerinin çoğu kırılmış.

Aslanov İkbal Kuluoğlu: Cinsi uzuvları kesilmiş, yakılmış.

Sahip: Cesedi üstünden tank geçmiş

Nuraliyeva Dilara Oruçgızı: Gözleri ve göğüsleri kesilerek götürülmüş.

Abbasov Taleh Umidvaroğlu: Öldürüldükten sonra kulağı kesilmiş.

Abışova Meruze Muhammedkızı: Gözleri çıkarılmış, göğüs uçları ve burnu kesilmiştir.

Kerimov Sarman Sultanoğlu: Katledildikten sonra gözleri çıkarılmış, şişe ile işkence edilmiştir.

Kerimova Firengül Muhammedkızı: Bedeni tam doğranmış, gözleri çıkarılmış, kulakları ve göğüsleri kesilmiştir.

Kerimov Frunz Salmanoğlu: Diri diri yakılmıştır.

Selimov Araz Bahaduroğlu: Yaralı halde yakalanmış, küçük çocuğunun gözleri önünde dövülerek öldürülmüştür.

Hüseynov Allahverdi Kuluoğlu: 88, yakılarak öldürülmüştür.

İmam Agyar Salmanoğlu: Üç yaşındaki bu çocuk Ermenilerce yakılarak öldürülmüştür.

Bedelov Tefvik: Cesedi üzerinde vahşi uygulamalar yapan Ermeniler, kulaklarını kesmiş ve gözlerini çıkarmışlardır.

Ferzeliyev Canan Binnetoğlu: Yakılmıştır.

Mehmedova Tamara Selimkızı: Gözleri çıkarılıp, göğüsleri kesilerek öldürülmüştür.

Nuriyev Hafiz Yusufuğlu: Elleri telle bağlanarak kafası kesilmiştir.

Bilinmeyen Kişi: başı ve üst dudağı kesilmiştir.

Bilinmeyen Kişi: Kafa derisi yüzülmüştür.

Bütün bu gerçeklikler karşısına bütün Türk milletinin her bir ferdine düşen görev gönüllü ve programlı bir çalışma ile bu vahşeti soykırım olarak tanıtmaya çalışmak olmalıdır. Ancak bu şekilde soykırım kurbanlarına karşı olan borcumuz ödenmiş olacaktır. Diğer taraftan Türkiye’de hepimiz Ermeniyiz diyen kesimlerin bu gerçekleri öğrendikten sonra çocukları katleden, esirlere türlü işkenceyi yaparak öldüren Ermenilerden olmaya devam etmeyeceklerini umuyoruz.

Neden Bu Vahşet Yapıldı?

Ermenilerin nasıl bu kadar vahşice katliamlar yaptığının da üzerinde durmak gerekir. Ermeniler bu vahşeti işleyerek öncelikle tarihten, daha doğrusu 1915 yılında yaşanan tehcir kararından adeta kendilerince öç almışlardır. İkinci olarak Hocalı stratejik bir noktadır ve Dağlık Karabağ’daki tek havaalanının olduğu yerdir. Üçüncüsü ve en önemlisi ise Ermenilerin aslında bu şekilde vahşice bir saldırıda bulunarak savaşı ve direnen diğer yerleşim birimlerini psikolojik olarak çökertmek ve böylece bütün Karabağ bölgesini ve hatta Karabağ dışındaki diğer Azerbaycan bölgelerinin de korku ve telaşla boşaltılmasını sağlayarak savaşta gözle görülür bir üstünlük elde etmektir. Hocalı Katliamı adeta ABD’nin Hiroşima

ve Nagazaki'ye attığı atom bombası tesiri yaparak Azerbaycan'ın bu savaşı kaybetmesinde önemli etkisi olmuştur.

Bugün Gazze'de yaşanan İsrail vahşetini nasıl bütün dünyada One Minut diyorsak aynı şekilde Hocalı için de benzer tepkiyi koyabilmeliyiz.

Eğer siz de Hocalı'da Soykırım yapıldı diyorsanız lütfen www.hocalisoykirmi.com sitesine girerek destek veriniz.

NOT: Aşağıda konuşmacı olarak katılacağım Hocalı toplantılarının gün ve saati verilmiştir. Katılma imkanı olan bütün hemşerilerimiz davetlidir.

24 Şubat 2010 tarihinde İzmit'te Akşam Saat 19.00'da Yunus Emre Kültür Merkezi Dolpin/İzmit

- Bilal Dündar – Türkiye-Azerbaycan Dostluk Derneği Başkanı
- Fazıl Mustafa – Azerbaycan Milletvekili
- Sinan OĞAN TÜRKSAM Başkanı
- Nevzat Doğan İzmit Belediye Başkanı

- 25 Şubat 2010 tarihinde TOBB Üniversitesinde Saat 15.30'da

- Sinan OĞAN (TÜRKSAM Başkanı)
- Abdullah Buksur (Türk Dünyası İnsan Hakları Derneği Başkanı)
- Cavid Veliev (Gazeteci - Yazar)

26 Şubat 2010 tarihinde TÜRKSAM Merkezinde Saat 15.00'da Oğuzlar Mahallesi, Barış Manço Cad. 1388. Sok (eski 32. Sok), No: 52 Balgat / ANKARA adresinde;

Hocalı toplantısı yapılacaktır. Bütün ilgililer davetlidir.